

SLOVENSKI NAROD

Izjava o resi: Iz popoldne, izvajanje odstojje in praznika. — izvajati do 50 petr vrt. s Din 2, do 100 vrt. s Din 2.50, od 100 do 300 vrt. s Din 3, vecji izvajati petr vrt. s Din 4. — Popust po dogovoru, izvajati davek posebej. — Slovenski Narod se velja mesечно v Jugoslaviji Din 12. — za močenstvo Din 25. — Rokopis se ne vradija.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Šentjanževa ulica 600. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnica: MARIBOR, Strossmayerjeva 26 — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon: St. 26. — CELJE: celjsko mesto; Strossmayerjeva ulica 1, telefon: St. 60.
podružnica uprave: Komčova ulica 2, telefon: St. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna brankulica v Ljubljani St. 10-261.

Izenačenje svetovnih valut:

Konec zlatega bloka

Devalvaciji francoskega franka je sledila devalvacija švicarskega franka in nizozemskega goldinarja, verjetno pa bo sledila še devalvacija nemške marke, poljskega zlota in italijanske lire

Pariz, 28. septembra. r. Po večmesednih tajnih pogajanjih med Parizom, Londonom in Washingtonom o izenačenju valut se je francoska vlada pod silo razmer preteklo soboto odločila za takojšnjo devalvacijo francoskega franka. Devalvacija bo znašala okrog 33 odstotkov. Danes se sestane francoski parlament, da sprejme tozadenvi zakon. Ob enem je vlada parlamentu predložila ce lo vrsto drugih zakonov, ki so v zvezi s tem ukrepoli in ki naj na novo uravnajo vse gospodarsko in finančno življenje. Uveden bo prisilen odkup zlata, ob enem pa bodo izdani zakonski ukrepi za regulacijo cen ter plač nameščencev in delavcev, da zaradi povisanja cen, ki bo najno sledilo devalvaciji, ne bodo prehudo prizadeti.

Slep francoske vlade o devalvaciji francoskega franka bo imel, kakor kaže razvoj dogodkov, splošno devalvacijo zlatih valut. Zgled Francije sta že sledili Švica in Nizozemska, verjetno pa je, da hosta morali slediti tudi Še Nemčija in Poljska. Kaj bo z italijanskim liron, zankrat še ni znano. V Rimu so bili nad-

ukrepoli francoske vlade skrajno presečeni. Vsekakor pa bo tudi Italija skušala prilagoditi vrednost lire valutam drugih držav zlatega bloka.

Po splošni sodbi strokovnjakov pomeni na ta način izvedeno izenačenje svetovne valute velik preokret v celokupnem gospodarskem življenju in konec valutne vojne, ki je izvajala največje ovire za mednarodno izmenjavo blaga. V gospodarskih in finančnih krogih pričakujejo, kot prvo posledico tega važnega dogodka splošno poživljenje mednarodne trgovine in vsega svetovnega gospodarstva, ker se bodo sedaj vrnili v gospodarsko cirkulacijo milijarde zlata, ki ga so doslej skrivali in držali izven občina.

Od ukrepa francoske vlade bodo bodo imeli znaneti dobček vse one države, ki so dolžnice Francije. Med te spada med drugimi tudi Jugoslavija, ki ima v Franciji milijardna posojila. V sledi devalvacije franka bo Jugoslavija prihranila okrog 2 milijardi dinarjev. Isto velja glede dolzov v Švici, s čimer prihrani Jugoslavija pol milijarde dinarjev.

Pred razpravo v poslanski zbornici Komunisti se drže po strani, kljub temu pa je vlada sigurna večine

Pariz, 28. septembra. z. Finančni odbor poslanske zbornice se je sestal včeraj po popoldne, da prouči zakonske predloge, ki jih je predložila vlada v zvezi z devalvacijo franka. Finančni odbor je po dolgotrajni razpravi ponovno podprt z 20 proti 12 glasovom odobril vladne zakonske predloge. Komunisti so se razvidri glosovanju, trdi pa se, da bodo po potrebi v poslanski zbornici podprtli vlado. Komunistom namreč devalvacija ne gre v račun in je bilo geslo proti devalvaciji eno njihovih glavnih volilnih parov. Kaj bo z italijanskim liron, zankrat še ni znano. V Rimu so bili nad-

zbornici. Razprava bo vsekakor zelo izvrahna, ker se pojavlja na strani opozicije močan odpor proti vladi. Opozicija skuša izkoristiti položaj v svoj prid in se pripravlja na generalno ofenzivo proti Blumovemu režimu ljudskih front. Doseđaj se je prijavilo za generalno debato že 16 govornikov. Debata bo trajala vsekakor dva dni. Vlada želi spraviti vse zakonske predloge dřipred pod streho, da bi se moglo zoperijeti redno poslovovanje na borsah, ki ostanejo zaprte vse tako dolgo, dokler ne bodo sprejeti vsi zakoni v zvezi z devalvacijo.

Povišanje cen zabranjeno! Vsako neupravičeno povisanje cen bo najstrožje kaznovano

Pariz, 28. septembra z. V vojnem ministru se je snodi vršilo pozvetovanje, ki so se ga udeležili vojni minister Daladier, ministrski minister Salengro, ved podjih generalov, politički direktorji in organi finančne kontrole. Na tem pozvetovanju so razpravljali o vseh ukrepih za začetek reda in miru ter za preprečenje spekulacij. Prefekti so dobili strogi nalog, naj natanko nad-

zirajo gibanje cen. Vsako neupravičeno povisanje naj se najstrojje kaznuje in krivično zapro. Predsednik vrede Blum je izjavil novinarjem, da zaradi devalvacije ni pričakovati povisanja cen, ker se bodo imanžišči producenjski stroški zaradi znižanja davkov, povečanega prometa in podobnih posledic, za katerimi streme ukrepi vlade.

Švicarski frank devalviran za 30 odstotkov Cene živiljenjskim potrebščinam se zaradi tega ne smejo povišati

Bern, 28. septembra. AA. Zvezni svet se je sestal včeraj popoldne ob 17. uri. Sklepal je o merah, ki jih je treba izvesti zaradi devalvacije franka. Razdaljstvo Švicarske Narodne banke je imelo v noči zelo dolgo sejo.

Danes sta bila objavljena dva dekreta zveznega sveta. Prvi dekret pravi, da je bilo Švicarski Narodni banki odrejeno, da naj določi novo vrednost švicarskega franka, in sicer se naj določi vsebina zlatega franka med 190 in 215 miligramov čistega zlata. To pomeni, da se švicarski frank devalvira za 30%. Ministrstvo narodnega gospodarstva pa poroča, da je v smislu drugega dekreta storilo vse, kar je bilo potrebno, da se

od 28. septembra začne izvajati odredbe, ki so v skladu z novo valutno politiko. Prepovedano je povisanje cen kateregakoli blaga in v hotelih, povisanje cen za plin in električni tok, povisanje stanarine in slično. Zvišanje cen bi bilo dovoljeno le telesu, če bi to za vsak primer upravičenost zvišanja cen mogla ugostiti zvezna vlada in njeni pristojni organi.

Zvezni švicarskih delavskih sindikatov je imela senci sejo in sprejela soglasje sklep v katerem pravi, da so odredbe glede franka bile netožljive in da sedaj te odredbe pomenijo izhodiče za novo gospodarsko politiko v Švici.

Tudi Rusija bo prilagodila svojo va- luto novim razmeram

Pariz, 28. septembra. z. Po poročilih iz Moskve je tudi sovjetska vlada sklenila izvesti devalvacijo rublja in sicer na približno isti osnovi, kakor je sedaj francoski frank. V pariskih finančnih krogih sestrajo, da je sovjetska banka boči zaradi tega zadnje dan vrgla na trg tolke količine funtov, da bi s tem prizpravila primernišča izhodiče za stabilizacijo rubla. Rusija bodo valuto količor mogoče prilagoditi novim svetovnim valutam, da bi

moga na ta način še nadalje uspešno konkurirati na svetovnih tržicah.

**Amerika za zoperne uvedbe
svobodnega prometa zlata**

Washington, 28. septembra. z. Finančni minister Morgenthau je imel včeraj dolgo konferenco s predsednikom Rooseveltom. Razpravljala sta o posledicah, ki jih bo imela devalvacija franka in ostalih valut zlatega bloka na novoj svetovnega gospo-

darstva. V političnih in finančnih krogih so razširjene vesti, da ameriška Amerika bo izvedla valutna sporazuma med Ameriko, Francijo in Anglijo predlagati zoper uvedbo svobodnega prometa zlata med vsemi državami, ki se pridružijo temu sporazu.

Rumunija ni prizadeta

Bukarešta, 28. septembra. AA. Po konferenci z ministrskim predsednikom je finančni minister Manolov izjavil, da francosko-anglo-ameriški valutni sporazum ne bo vplival na rumunsko valuto, ki se je že tako sredno prilagodila potrebam notranje in zunanjega trgovine, da je noben mednarodni sporazum ne bo mogel menjati. Predvidevamo, da se bo naša zunanjina trgovina še razširila in verjetno v možnosti skleniti gospodarskega miru. Nato je prišel v stadio starj maratonček smagovalec Louis, ki so mu mnogice pripravile lepe manifestacije. Načel je bil mnogočasni sklep.

Turška lira ostane nespremenjena

Ankara, 28. septembra. AA. Predsednik ministrskega sveta je izdal tale komunikacije:

1. Vlada je sklenila, da v sveci z novimi spremembami tečaj tujih deviz ne bo razveduta turške lira.

2. Vlada je prizpravila, da na temu sedanjem zasedanju predsednika gospodarskih in finančnih potrebnih delež.

3. Zlati tečaj turške lire, ki je v stalnem ekaku z devizami statev veljava, ostane shranjen.

4. Na tej osnovi bo turška narodna banka izračunavala in periodično objavljala tečaj turške lire do raznih deviz.

Izjava ameriškega finančnega ministra

Washington, 28. septembra. d. Zadnjem tajniku Morgentau, ki je pri pogajanjih za ameriško-anglo-francoski valutni sporazum imel važno viogo, je ob prilici objave tega sporazuma izrazil svoje zadovoljstvo in je obenem poudaril, da sumatrino dogovorjeno mejo za devalvacijo francoskega franka kot zadovoljivo. Akcija Združenih držav, Anglije in Francije ima namen dosegiti valutno in tudi trgovinsko pomirjanje sveta. Po njegovem mnenju predstavlja novi sporazum preokret v svetovni politiki sveta.

Nova vlada na Švedskem

Stockholm, 28. septembra. AA. Novo sestavljeni je nova koalicija vlada med socialistično demokratijo in agrarci. Predsednik vlade je Nansen, zamenjan minister je Sandberg. Agrarci imajo pravosodno, obrambeno-kmetijsko in socialno ministrstvo.

Finska vlada odstopila

Helsinki, 28. septembra. AA. Finska vlada je odstopila. Ni znano ali je predsednik republike že komu dal mandat za sestavo nove vlade.

Titulescu na poti okrevanja

Saint Moritz, 28. septembra. AA. Zdravstveno stanje hrvatoga rumunskega zunanjega ministra Titulescu se nagnje popravjuje. Zaradi tega so zdravstveni sklepljeni, da ne bo dovoljajo vseh zdravstvenih biltenc.

Ponarejene lire v načasu Primorja

Sašak, 28. septembra. o. Po Julijaki Krajinji, Sašaku in v Primorju so se pojavitve zadnje dne velike količine ponarejene italijske lire, zlasti po 10, 5 in 2 lire. Falsifikati so zelo dobrni in jih je težko spoznati. Nači ljudje, ki imajo zvezne in Italijo in sprostajo v pladijo lire, se opozarjajo na fakultate, da ne bodo bili sklepni.

Velik poltar v Ameriki

Newark, 28. septembra. AA. V državi Oregon je poltar undal celo mestu Sandoval 150 prebilav. Pet oseb je agorelo, mnogo je ranjenih. Poltar se žiri na vse strani in je že zelo umil več sto letnikov.

Občinske volitve v moravski banovini Prvo uradno poročilo o rezultatih

Beograd, 28. septembra. AA. O včerajšnjih občinskih volitvah v moravski banovini je bil ob 10 svetih izdano naslednje uradno poročilo:

Pri današnjih volitvah v moravski banovini je dobila JRS 80 odstotkov vseh občin v tej banovini. Zmagala je nepridakovana velika. Skupina Ace Stanovića je bila pri teh volitvah popolnoma izbrisana. Združenja opozicije zapri volišči in pobegnil z vsemi volilnimi spisi, tako da se volitve v tej občini niso mogle izvršiti.

Svečana otvoritev balkanskih iger Otvoritev je prisostvoval tudi predsednik griske vlade in mnogo drugih odličnikov

Skok v višino: 1. Pantazi (Grčija) 185, 2. Purvis (Turčija) 180, 3. Mor (Jugoslavija), 4. dr. Buratović (Jugoslavija), 5. Panayotov (Balgarija) vsi 175.

Tek 800 m: Za jugoslavijo je nastopil edino Gorski, ker je Gabršek ostal doma. Od starta do cilja se je vedlo ogorčeno borbilo med Gorškom in Grčem Geogakopulosom. Zmagal je v finalu Grk v času 1:59,8. 2. Goršek 2:01. 3. Lapusan (Rumenija), 4. Grk.

Final 110 m zapreke: 1. Mantikas 15,5, 2. dr. Buratović, 3. Skijades. 4. Belić (Balgarija).

V preverju predstevku je nastopil tudi nač. dr. Buratović, ki je z lažnato zmagoval v času 16,1 pred Grčem Skijadesom in Bolgarom Dojkovom. V drugi skupini, kjer je tekmoval tudi Jugosloven Ehrlich, je nadmočno zmagal Grk Mantikas v 15,7. 2. Turek Paš, 3. Romun in Ehrlich, ki se je plasiral v finale, moral je pa odstopiti zaradi poskodbe.

Po otvorenih slovenskih se je pričelo tekmovanje. Prva točka so bili predstevki na 110 m z zaprakami.

V preverju predstevku je nastopil tudi nač. dr. Buratović, ki je z lažnato zmagoval v času 16,1 pred Grčem Skijadesom in Bolgarom Dojkovom. V drugi skupini, kjer je tekmoval tudi Jugosloven Ehrlich, je nadmočno zmagal Grk Mantikas v 15,7. 2. Turek Paš, 3. Romun in Ehrlich, ki se je plasiral v finale, moral je pa odstopiti zaradi poskodbe.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Nač. dr. Buratović je zmagal v finale 110 m na 100 m sta prešla v finale.

Zima se že oglaša

Sneg je pobeli celo nižje hribe, ne le gore, kjer ga je zapadlo precej

Ljubljana, 28. septembra.
Še pred dnevi so nas vremenski strokovnjaki tolstali z lepo jesenjo ter nam obetali topo vreme. In kdor pozna vremenske preroke, si je moral misliti, da takšne napovedi ne pomenuju nič dobrega. Smučarji so se začeli pripravljati na svojo sezono, za kar je tudi zadnjih čas. Davi smo se pripratili, da se niso uradnali. Ponodi je sneg pobeli celo nižje hribe, ne le gore. Tako so pobeljeni precej nizko Polhograjski dolomiti, Krim, Kurešček in slegi ležijo celo na Alahu.

Najprej so nam dobrji bogovi včeraj poslali pravde nebesko poročje dežja, ki smo bili se posebno veseli zadnjem nedeljom v mesecu in že v večernjškem mesecu po-vrh. Tudi grmelo je nekoliko, da smo ob prijetni nebeski godbi tem slajše spali. Ob takšnem vremenu je vse nizko z barometrom vred in ne pada le frank; predvsem je nizka mesečanska valuta. K stroši so to samo dobra znamenja, ki napovedujejo konec krize, kakor smo čitali.

Včeraj nismo imeli v Ljubljani nobene posebne prireditve, razen tramvajskega karambola, ki ga pa ne smemo privišati med prireditve tudi ob tako dolgočasnih dneh, čeprav nudi lahko mesečnim edino zavaro. Slabo vreme smo torej pozdravljali na vsej črti. Ljubljanci se pa sploh počutijo v dežju kakor v svojem elemen-

tu, zato smo začetka lege, jeseni zelo veseli.

Davi je pa že dalo po snegu in o jeseni ne moremo več govoriti. Tudi modri se je že začel ravnat po vremenu; naše spôstovane dame nosijo po sejnih visoke klobuke, prav za prav nekakšne nebotičnike. Ce bi bili še nekoliko višji, pa bi tu di njihove vrone ponedi pobeli sneg. Bridki dom v Mariboru. Pred 31. leti je v oporoki izbrala mestni občini velika humanitarna Sabina Kutschera hiša na Slovenskem trgu 12 z sejlo, da se poslopje preuredi v deliksi dom, zavoličitev revnih in osiročilnih mladien. Želja plene-nite pokojnika se bo te dni uresničila. Deliksi dom bo otvoren in blagoslovijen 4. oktobra.

Se pri vsem tem ozremo na praktiko in na staro vremensko modrost, previdimo, da se nam obeta huda zima, kajti to je najzanesljivejši znak sneg ob sv. Mihaelu. Sicer se nam obeta huda zima vso-jen, zakaj bi se nam ne tudi zdaj. Baje znamo zaradi tega tem bolj ceniti kurivo, odnosno prodajalci nam ga primer no ocene.

Refren vseh teh jesenskih komedij izveni seveda tudi letos v Ljubljani. Ljubljana je namreč zopet mokra in delo po-civa. To je šel začetek in najbrž bo delo odsej zopet začetek z malimi presledki do spomladis, odnosno do poletja.

3 leta za razbojništvo

Jakoba Ovna, ki je bil strah in trepet Izancev, je izdal poročni prstan

Ljubljana, 28. septembra.
O Jakobu Ovnu iz Strahomerja smo že pisali pred tedni. To je bil obtoženec s skrinvostjo, katero pa ni hotel zaupati državnemu tožilju, ne sodnikom. Predlagal je nove priče, ki naj bi dokazale, da je nedoljen. Obtožnica mu je očitala, da je izvršil razbojništvo, ko je 7. julija t. l. vdrl v hišo posestnika Franca Gruma na Gornejnu Igu, zgrabil 87letno mater Marjanu Grumovo in jo zaprl v klet, nato pa poiskal plen v treh prostorih, katere je s sekiro odprl. Odnesel je tedaj dve denarnici, v katerih je bilo okoli 500 Din, zlat po-ročni prstan, tri avstrijske srebrne krome, nadelen svinjski mehur in salame, vse skupaj vredno 860 Din. Sodniki so na prvi razpravi proti Ovnu ugordili njegovemu predlogu in zasihišali še oroznike, ki so ga arretirali, njegovega očeta, njegovega brata in še druge priče.

Na drugi razpravi proti Jakobu Ovnu je prislo na, an se mnogo več dokazoval, da je Ovn nevaren človek. Orazniki so izjavili, da imajo posestniki in kmetje mir, odkar je Ovn zaprt. Preživljal se je skoraj samo s tatinami in je vrhu tega drzen divj lovec. Podnevi je spal, ponoči pa je hodil na divji lov in na svoje tatinške pohode. Njegov brat in njegov oče sta izjavila, da Jakob ni kdove kaj prida človek. Vendar sta ga skušala oba razbremeniti. Nove priče torej niso mogle Jakobu pomagati pri njegovem žilavem in premetenem prizadevanju, da bi dokazal svojo nedolžnost. Tista skrinvost, ki je prvič ni hotel zaupati, je bila v tem, da je kritično noč podil s karan-binko srnjaka in ga je nekdo videl, ko ga je deval iz kože, kar naj bi bil dokaz, da 7. julija Ovn ni bil v Grumovi hiši, temveč na divjem lovju. Žal je Ovn sam priznal, da ga ta priča prav za prav ni videl, ker se je skril.

Po dolgem posvetovanju je predsednik senata sodnik g. Kralj razglasil, da je Ovn kriv razbojništva v Grumovi hiši in se obsodi na tri leta robije. Častne pravice izgubi za 4 leta, všeje se mu preiskovalni zapor, oprošen je pa je obtoženec, da je 7. julija streljal divjačino.

Med razlogi za obsoido je poudarjeno, da se Ovn ali bi posrečil. V kritičnem času ni bil doma. Vsega je zmožen, kar dokazujejo njegove številne težke pred-kazni. Glavni dokaz za njegovo krivdo je pa plen, ki so ga našli pri njem, oziroma v hiši njegovega očeta, kjer se je mudril, preden so ga orozniki odpeljali v Ljubljano. Tam je skril v skaf z moko ukrajen srebrni denar in Grumov poročni prstan. V

Dijaški dom v Kočevju v nevarnosti

Kočevje, 27. septembra.

Letošnje šolsko leto se je pričelo z demontiranjem slovenske gimnazije v Kočevju. Gimnazija se bo namreč pretvorila samo v nižjo. S pričetkom novega šolskega leta je bil namreč že ukinjen V. razred. Posledice niso izostale, saj je takoj padlo število gojencev za 100. Vse pa kaže, da je ukinitev gimnazije za tukajšnje Slovence prava nevarnost, ter je res skoda, da se ni mogla preprečiti. Saj je bila baš gimnazija v Kočevju važna slovenska kulturna postojanka. Koliko okoliškega slovenskega dajaštva se je šolalo na gimnaziji. Prav posebno to dokazuje silen padec števila dijaškov, ki so stanovali v slovenskem Dijskem domu.

Slovenski Dijaški dom, stojec na enem najlepšem kraju našega mesta, je vsako leto sprejel pod svojo streho 100 slovenskih dijaškov. In podoba je bila, da bo leto za letom pridobil več slovenskih dijaškov, ki se bodo pričeli šolan v Kočevje. Zato so bili danii vse pogoj. Dom je moderno urejen, ima lepo zdravo logo, na njem se razprostira lepo umetniški gozdovi, kjer je posebno zanimiv znak na dijke, ki so podprtih ploščicah beležni. Tu bi se del ustvaril res novi Dijaški dom, sanatorij, v katerem bi si posebno obstojni dijaški te med šolanjem skupili zbranja. Dve krasni

stavbi tvorita Dijaški dom, v katerih dijaški prav udobno stanujejo, krog in krog doma so pa krasna izprehajališča. Dom pa ima tudi veliko posestvo, saj je na njem urejeno prav lepo gospodarstvo. Vsa ta posest je slovenska. Kaže pa, da bo ta naša lepa ustanova zaradi ukinitive slovenske kočevske gimnazije propadla. Letošnje leto se je v dom prijavilo samo 26 gojencev in naknadno se je prijavilo še 6 dijaškov. tako da je v domu 32 oskrbovancev. Neizgibno so sledile tudi redukcije osebja, ki je bilo več slovensko. Tako je odsel iz doma ekonom g. Rutar ter polovica uslužencev. Ni pa je gotovo, če se bo dom sploh mogel vzdružiti ob tako malem številu dijaškov. Je namreč posesto precej za-dolženo ter je velika nevarnost, da tudi to slovensko posest Slovenci izgubimo.

Iz Maribora

Opereta sezona v Mariboru se otvorila nekoliko kasneje s Kakmanovo opereto "Cigančki primad" v režiji g. A. Harasitoviča.

Pečar. Neki pastis je po neprevidnosti začgal stanovanjsko hišo posestnika Stefana Rutnika pri Sv. Primožu nad Muto. Skode je 20,000 dinarjev.

Vlomil je vino. Nezneni storilci so preteklo noč vložili v klet upokojenega carinskega uradnika Franca Gregorija v Koroseči ulici 22, vendar pa niso imeli storce. Ker ni bilo drugega plena, so vložili odnesli veliko pletenko vina.

— Okoli 100 odpuščenih. Tukajšnja De-lavska politika piše: »Mariborski tekstilni tvorničarji so odpustili okrog 100 delavcev in zaposnikov, kljub sprejeti obvezu v kolektivni pogodbi, da radi stavke ne bo nihče odpuščen. Čim centralnega tarifnega odbora so intervenirani pri oblasti, ki je za danes popoldne odredili razgovore.«

— Deliksi dom v Mariboru. Pred 31. leti je v oporoki izbrala mestni občini velika humanitarna Sabina Kutschera hiša na Slovenskem trgu 12 z sejlo, da se poslopje preuredi v deliksi dom, zavoličitev revnih in osiročilnih mladien. Želja plene-nite pokojnika se bo te dni uresničila. Deliksi dom bo otvoren in blagoslovijen 4. oktobra.

Bojan Drenik 60 letnik

Ljubljana, 28. septembra.
Včeraj je praznoval 60letnico rojstva br.

Bojan Drenik, Sokol starega kova, mož kremenitevna značaja. Slavljenec je bil rojen v Ljubljani pred 60 leti v znani narodni in sokolski rodbini pok. br. Frana Drenika. Kdo izmed starejših in tudi najmlajših sokolske generacije ne pozna krepljine v čligenih, ki klub svetjih šestim križem že vedno redno poseča v vrsti starejših bratov telovadbo v Narodnem domu.

Ze v zgodnjih mladosti se je naš jubilant navzel sokolskega duha do svojega očeta pokonjega Frana D-enika, sostouvanitelja »Južnega Sokola«, njegovega dolgoletnega praporščaka in staroste v letih 1877 do 1879. Že kot dijak na ljubljanskem gimnaziju je zbral okrog sebe svoje tovariši in na znamenitem »Drenikovem vrhu« postavil drag in bradič ter si uril svoje mišice. Spoznal je pomen Tyrševe sokolske misli in vzgoje, ter se prijavil — 43 let je tega

— v vrte Ljubljanskega Sokola, katere mu zvesti član je že vedno. Bil je reden telovadec in tekmovalec. Zaradi njegovih odličnih tehničnih sposobnosti so ga bratje iz Ljubljanskega Sokola kmalu poklicali v odbor in vaditevski zbor ter ga izvolili tudi za načelnika, katero funkcijo je opravljala do 10. oktobra 1905 do 23. januarja

Samo še danes ob 20.30: JOSEPH SCHMIDT — ZVOKI MLADOSTI

JUTRI DO ČETRTKA VSAKOKRAT OB 20.30 VELESENZACIJA

Neustrašljivi mustang — Ken Maynard

s svojim čudežnim konjem Tarzonom.

KINO MOSTE

Bežigrad dobiva mestno lice

V oktobru se odpre za Bežigradom tri velike prosvetne ustanove

Ljubljana, 28. septembra.

Leta 1936. ostane zapisano s svetlimi kraki v zgodovini mladega bežigrajskega okrožja, ki je zrastlo z našo državno svoboščino v povojni dobi po našem narodnem zedinjenju. V oktobru se odpre za Bežigradom kar tri velike državne prosvetne ustanove: 1. narodna šola za našo deco, 2. mestna šola za naš občinski in trgovski naravčanec in 3. gimnazija za naš inteligenčno mladino. V vseh treh zavodih bo rastla duševna moč našega naroda in nobena tuja sila ne bo mogla ustaviti novega hitrega napredka. Nad 1500 bistrih glav nadobeudne mladine se bo zbiralo v teh treh vzgojevališčih in vodila jih bo kreplja cesta njenih vragovitijev ali učiteljev in profesorjev. To bo tekmovanje v pridnosti, vežbanje duha v vsem nacionalnem preporodu in napredovanja vseh umskih dobrin. Ponočno gledata v lepi svet dva mogočna hrama tega bodočega blagodejnega delovanja: bežigrajska moderna šolska zgradba v gornjem delu ob Vodovodni cesti in nova gimnazijaška palača med Linhartovo in Kržičevi ulico.

V Slov. Narodcu št. 212. je opisana žalsa za Bežigradom kot najmodernejše šolsko poslopje v Ljubljani. Radi to priznamo, a ne smemo ocenjevati revnega njenega naselja v njemem naročju v Gramozni jami, kateremu želimo ugodnejših higijenskih in socijalnih razmer v interesu vseh proletarskih prebivalcev ter lepe te slike zgradbe in njegove, razen jame, res zanimive okolice z mogočnim Stadionom, modernim železniškim blokom trinadstropnih palac, z dolgo verigo vrtnih vil. Vzajemne posojilnice bližino Tyrševe ceste z lepim razvojem Vodovodne ceste, kateri druži na novo se razvijajoča Posavskega ulica.

Celih 7.5 milijona Din velja to šolsko poslopje in vendar je nepobitna resnica, da bi se za to horendno vsto mogla zgraditi zvezna palača na panem, ki bi še bolj povzdignila lepoto naše prestolnice. Koliko truda in denarja bo še veljala primerna tuga po dežetu. Da se pospeši ta mestni razvoj, je nujno potrebno, da se za Bežigradom urede ulice in ceste, po katerih se sedaj pomoži vsekodnevni promet z učenči se mladino, ki rompi v hrane učenosti. Do prejšnje mitnice do mrtve proge na Tyrševi cesti so namenjeni na občnih straneh kamnitih robnikov, da se urede pličniki, kjer bodo zravnane poti samo za pešce. Nujno potreblja pa je uredna pličniki tudi na občnih straneh Vodovodne ceste vsaj do šole in pa regulacija Posavskega ulice, ki veže Tyrševa in Vodovodno cesto. Potrebni sta preureditve tudi Linhartova in Kržičeve ulice z vsemi prečnimi potmi, ki vodijo k novemu gimnazijuškemu poslopju. Pred Stadionom bi morali poručiti plevel in osat ter urediti prehode za Eiffeljevo tovarno in pred Stadionom, da bo še ugodnejša zveza Tyrševe z Vodovodno cesto. Tako bo imela bežigrajska mladina že pred zimo uglejeno pot do modernih šolskih poslopij. Pоздравljamo napredok Bežigrada in blagoslovjeno bodo prosvetno delovanje vseh treh novev državnih učnih zavodov!

— Kot proletarsko predmestje vedno bolj mestne oblike, a izpodriva proletarstvo na najkrajnejši mestne periferije proti Posavju čez mrtvo železniško progno, kjer pa tudi rasto nove vile kakor gobe po dežetu. Da se pospeši ta mestni razvoj, je nujno potrebno, da se za Bežigradom urede ulice in ceste, po katerih se sedaj pomoži vsekodnevni promet z učenči se mladino, ki rompi v hrane učenosti. Do prejšnje mitnice do mrtve proge na Tyrševi cesti so namenjeni na občnih straneh kamnitih robnikov, da se urede pličniki, kjer bodo zravnane poti samo za pešce. Nujno potreblja pa je uredna pličniki tudi na občnih straneh Vodovodne ceste vsaj do šole in pa regulacija Posavskega ulice, ki veže Tyrševa in Vodovodno cesto. Tako bo imela bežigrajska mladina že pred zimo uglejeno pot do modernih šolskih poslopij. Pоздравljamo napredok Bežigrada in blagoslovjeno bodo prosvetno delovanje vseh treh novev državnih učnih zavodov!

— Poletje kmetijstva se je pokojni Cencelj v predvojni dobi z uspehom pečal tudi s konjsko kupcijo. Zadnja leta pa je bil glavni državni gramoz za ceste v laškem celikem srezu. Politično se ni udejstoval.

Bil pa je dolgo vrsto let odbornik in član uprave v občini Sv. Kristof, kjer je s svojo objektivnostjo in toleranco veliko prispeval k smotreni občinske upravi.

S početkom vojne je bil v prerani grob u meniških gospodar in dober družabnik. Hodil je v vizirčku v ustih in bil je vedno dobre volje. Mnogi ga bodo težko pogresali, saj ni nikdar odrekel pomoči v stiski, pa bo dobiti da se je zatekel k njemu prijatelj, ali pa samo znanec. Nasprotinov pa tako ni imel.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu; njegovim svojcem pa izrekamo iskreno sonalje.

1914. Vrgožil je mnogo odličnih sokolskih delavcev, posebno skoro pa je posvetil usta-

novanju sokolskih društav na deseli. V dobi najboljše reakcije je br. Bojan, da je v skupini deselnega odbora, ki so očistili našo deselno odpuščen. Čim centralnega tarifnega odbora so intervenirani pri oblasti, ki je za danes popoldne odredili razgovore.

— Deliksi dom v Mariboru. Pred 31.

v torak 6. oktobra in v sredo 7. oktobra vankokrat ob 20. v mači dvoran Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Pevvodova bo br. Ferdo Juvanc. Na žalni svečanosti 9. oktobra se bodo pele naslednje pesni: Sokolski poz

DNEVNE VESTI

Kongres Feria'nega saveza. V Skoplju je bil včeraj kongres Feria'nega saveza kraljevine Jugoslavije. Svetani otvoriti so prisostvovali poleg kraljevega zastopnika tudi visoki civilni in vojaški določenstveniki. Poleg delegatov podružnic Feria'nega saveza je prisostvovalo kongresu posebno mnogo mladine iz Hrvatske, Slovenije in Daljnacije. Feria'nega savez ima 236 podružnic, ki štejejo 19.130 članov. Na kongresu je bila sprejeta obširna resolucija, v kateri se zahteva med drugim demokratizacija organizacije Feria'nega saveza v tem smislu, da bi bila glavna uprava izvoljena vsako leto na kongresu. Popust na želenicah naj bi se članom Feria'nega saveza zvišal od 50 na 75%. Glavna uprava nai skrb, da se otvorí čim več novih kolonij, kamor bi lahko hodili terialci na počitnice. Med našim Feria'nega savezom in slavnimi ustanovami na srednjih državah, zlasti v slovanskih, naj se navežejo temi stiki in dolgo na se Feria'lani dan, ki bi bil dan nacionalne misli.

Kino Union, tel. 22-21

**Charlie Chaplin:
MODERNI ČASI**

Ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

Kongres slovanskih lekarjev v Sofiji. Včeraj je bil v Sofiji svetano otvoren IV. veslovenski kongres federacije lekarjev. Predsednik kongresa je pozdravil gošte, za njim pa je govoril minister notranjih del in narodnega zdravja dr. Krasnovski, ki je dejal, da se morajo slovanski narodi učiti iz zgodovine ter živeti v bratski slogi in ljubezni.

Kino Sloga, tel. 27-30

OPERETNA PREMIERA:

Ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

NOČ NA DONAVI

Wolfg. Liebeneiner, Dorit Kreysler, Leo Slezak, Ida Wüst.

Lady Aberdeen v Dubrovniku. Večina udeleženik mednarodnega ženskega kongresa je prispevala v Dubrovnik, že v soboto. S partnerom »Kralj Aleksander« je prispevala tudi predsednica mednarodne ženske zveze 80-letna lady Aberdeen, ki so ji priredili v Dubrovniku svetan sprejem. V pogovoru z novinarji je izjavila, da je treba napeti vse silo, da se ohrani na svetu mir.

Elitti kino Matica

Tel. 2124

Ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

MILLÖCKERJEVA OPERETA

DIJAK PROŠJAK

Carola Höhn, Marika Rökk, Johann Heesters, Ida Wüst, Fritz Kampers

Pogodba o socialnem zavarovanju med Jugoslavijo in Českoslovaško. V československem ministrstvu socialne politike je bila včeraj zaključena seja komisije jugoslovenskih in českoslovaških strokovnjakov, ki jim je bila dana naloga pripraviti osnutek pogodbe o vzajemnem socialnem zavarovanju med obema državama. Komisija je poslovala teden dni. Zaključeni se je prisostovali tudi českoslovaški minister socialne politike Neča. Pogodba bo obsegala vse vrste socialnega zavarovanja in razen nekaterih podrobnosti bo podobna pogodbi o socialnem zavarovanju, ki jo je Českoslovaška sklenila z Nemčijo in Avstrijo.

Sadna razstava v Tacnu. Lansko leto ustavljena sadarska podružnica v Tacnu se je dobro afiširala. Agilni podružnični odbor je priredil včeraj, lepo sadno razstavo v gostinčni prostorji pri Koširju v Tacnu. Razstava je dosegla popolnoma svoj namen. Člani so razstavili svoje sadje zelo okusno, ki je po svoji lepoti vzbujalo pozornost. Sadarsko društvo je dirigiralo tajnika g. Kafola, ki je določil razstavljenemu sadju prava pomočnika imena. Klub slabemu vremenu je bila prireditev zelo dobro obiskana. Popoldne je imel g. Kafol zanimivo predavanje o lokalnem sortimentu. Predavatelj je številnim zbranini opisal najboljše sorte, ki bi jih kazalo v tem okolišu gojiti. So to poletni jaboli: gdenški robač, belfler, drenson, landsberški reneta, Baumanova reneta, bobovec, bojkovo jabolko, ontario. Od hrnske: hardijeva, pastorejka, kleržo in vinski moština za domačo uporabo. Vsi, ki so pripomogli k lepi prireditvi zaslužijo vse priznanje in počitovanje.

Mizarski tečaj za mojstrske izpiti. Operarimo mizarske pomočnike, ki nameščajo v dogledni dobi polagati mojstrski izpit, da se vrši v oktobru petdnevni včerni tečaj, na katerem se bo predavalno o nekaterih izpitnih predmetih, in sicer o tehnologiji lisa, dovrševalnih delih, orodju in strojih. Tečaj se bo vršil v pritlični dvorani Zbornice TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Kdor se še ni prijavil, naj to nemudoma storiti do 5. oktobra. Tečaj je brezplačen.

Izpiti davnih pripravnikov. V oktobru bodo v oddelku za davke v finančnem ministru izpiti davnih pripravnikov. Pred sednik izpravevalevna komisija je načelnik od delka za davke Anton Sladov.

Bosanski Brod dobil tožbo proti Standard Oil Company. Državni svet je izdal odlok, s katerim dobi občina Bosanski Brod proces proti Standard Oil Company zaradi občinskih dokladov. Občina je tožila tvrdko za 1.700.000 Din in sedaj bo ta delna dobila.

Nedeljski eno- in dnevnejši avtoizleti: Trst, Gorica-Trst, Beograd-Oplenac, kraljev grob, brzovlak, 9. oktobra. Rim-Napred, 12 dni po Italiji, brzovlak, 19. oktobra. Benetke-Padova, avto, 10. do 13. oktobra. Pojasnila pošlje zastonj uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova 1.

Silno neurje nad Medjimurjem. Nad Medjimurjem je divjalo v soboto popoldne silno neurje. Neba so zagrnili črni oblaki, da je nastala tema. Nad Cakovcem se je utrgal oblak in kmalu so bile vse ulice poplavljene. Med strahovitom grmenjem je večkrat treščilo in strela je opazila več ljudi, ki so jih moralni prepeljati v bolnico.

Skrbno varčujte in dobro kupujte

pa boste tudi v krizi hkrati. **Božji
nakup vseh tkanin**

»Manufaktura« k. d.
trgovina, ki vas želi boljše postreži
Mental trg 17

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, hladno vreme z deljem. Včeraj je deževalo po vseh krajih naše države. Največ padavin smo imeli v Ljubljani in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 24, v Sarajevo in Skoplju 21, v Beogradu 19, v Zagrebu 18, v Ljubljani 17,2, v Mariboru 14. Davi je kazal barometrični v Ljubljani 753 mm, temperatura je znašala 5,4.

Bogataš umrl v bedi. V Zupanji je umrl eden najpremožnejših meščanov Andreja Jurešič, trgovec z žitom, Prihreni si je bil lepo premoženje in ves denar je skrival nekaj na podstresju, kjer ga je vsak večer skrbno prečel. Kljub bogastvu živel v največji bedi in ker je slabu jedel je dobil želodčno bolesen. Celo za zdravniku enu je bilo žal donarja. Njegovo premoženje je ostalo skrito na podstresju in sorodniki ga bodo morali poiskati.

Nesreča zagrebškega avtomobilista pri Grosupljem. V četrtek zjutraj se je odpeljal zagrebški inženjer Gabriel Kompanec z elektromontjerjem Ivanom Mušnikom in Adolfovom Hellom z avtomobilom v Ljubljano. Sofir je sam in vozil je počasi. Tik pred Grosupljem na oskem ovinku je srečal drug avto in zavil hitro na desno, da bi se muognil. Zavozil je v kup gramoza, da se je avto prevrnil. Ing. Kompanec je bil težko poškodovan, njegova spremjevaca pa lahko.

Samorjan bolnega ruskega emigranta. Na internem oddelku osješke bolnice se je lečil ruski emigrant Georgij Volosković iz Hersona. V petek zvčer je odšel na stranščino in skočil na dvorišče, kjer je obležal mrtvev. V snetu je šel najbrž v trenutni duševni znenodenosti.

Grd zločin. V Grajski vasi pri Gomilskem so neznani pohotniki oskrnili 12-letno umobolno dekleko Orožnikov so jim že na sledu in doletela jih bo zasluzena kazena.

Iz Ljubljane

Ulj. Volitve v Zbornici za TOI – razgrnite volitve volilnih imenikov. Volilni imeniki za volitev svetnikov trgovinskega obrtnega in gospodarskega oseka za mesto Ljubljano bodo razgrnjenci na mestnem poglavarsvju. Mestni trg 2, II. nadstropje, soba št. 46, od torka dne 29. septembra do torka dne 13. oktobra vsak delavnik od 9 do 12 ure in od 16. do 18. ure. Vsak pripratnik zbornice sme med navedenimi uradnimi urami razgrnjene imenike vpogledati in prepisati. Reklamacije zoper volilne imenike se morajo vlagati pišemo pri krajevni volilni odboru na mestnem poglavarsvju, soba št. 46, ali pa pri glavnem volilnem odboru. Beethovnova ul. 10. Reklamacijski rok začne dne 29. septembra in poteka dne 13. oktobra. Reklamacije in priložene listine so takšne proste.

Ulj. Poziv ljubljanskim občanom: Na obrej bregovin naše Ljubljance žive siromašni in premožni ljudje, brezposelniki in zaposleni. Ti dve s- upini občanov živita vaka svoje, povsem različno življenje. Siromakov in brezposebnih skrb tvoji boj za najnovejše življenske potrebuješ, boj za obstanek. Tem ljubljanskim prebivalcem ni usojeno veseliti se življenja, njim malokaj posije solnce v dušo. Ali moreni, ki ima kaj, ki ima svoj stalni vsakdanji kruh, ki sme delati, ali more zapreti svoje »srce siromakov in brezposebnim? Ali smo zjati med obema slojma tak prepad? Premostiti je treba ta prepad, premostiti z ljubezijo, z usmiljenjem in radodarno tjo. Naj bo kot simbol te potrebne premostitve poziv mestne občine, da v prvih dneh oktobra plača vsak svojim razmeram primeren prispevek za siromake in brezposebne ob prehodu preko kakega ljubljanskega mostu. Svojčas so pobirali na mostovih obvezno mestnost, da so krili stroške vzdrževanja mostu. Mestna občina bo pa pobirala prve dni oktobra in naslednjih mesecov pravstoljne prispevke za revere; naj bi bila ta pravstoljna mestna na oddožitje bolje situiranih Ljubljancov našim revnim občanom. Kdor bo platal ob prehodu preko mostu prispevek, bo za tisti dan dobil poseben listek. Kdor pa more naj daruje tudi večkrat. Nabiralcu bodo zbirali denar v hraničnike, ki bodo ob gotovem času izpraznjeni in bo uradno ugotovljena nabранa vsota. Darujmo vse, vsi po svojini močeh!

SPECIALIST ZA KIRURGIJO
dr. Slavko Rakovec

ORDINIRA OD POL. 2. DO POL. 4.
LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA 9
(nasprič učiteljica)

Ulj. Stavbna družba in razkopa Šelenburgova ulica. V četrtek smo poročali, da je Šelenburgova ulica zopet razkopa. Stavbna družba d. d. Ljubljana nam sporoča, da trditve v tej notici niso točne. Ob prilikti superkoladvadje tlačka po petletni garancijski dobi je bilo komisijo napolnjeno, da je tlač polnopoma v redu. Pri komisijenskem ogledu je mestna občina Ljubljana, ki ceste vzdržuje in ki je delo oddala kot gradbeni gospodar, zahvaljuje od Šlošne maločezniške družbe, da ta na svoje popravje poškodbe, ki so nastale zato, ker tiri na tem mestu niso bili zverjani tako, da so nihojajoče tračnice razdejale klobučevinasto podlogo tračnic in načele betonsko podlogo. Razen tega je bila nevarnost, da bo radi tega sčasoma poškodovan tudi tlač. Podjetje torej za potrebo ne nosi nikake odgovornosti, niti tvarno niti formalno. Nasprotno je mestna občina ljubljanska izdala podjetju oficijelno spričevalo, da je leseni kockasti tlač, ki ga je podjetje položil, brezhiben. Točno tudi ni trditve, da bi zaradi tlača ne smela po Šelenburgovi ulici voziti težka vozila. Ako je bila taka uredba izdana je bila izdana vsekakor iz prometnih ozirov. Tlač iz impregniranih leseni kock vzdrži prav toliko kakor vsak drug moderaten tlač. To dokazuje najbolj dejstvo, da se baš v zadnjem času veliki mostovi z velikim prometom tlačijo z impregniranimi leseni kockami kakor n. pr. savski most v Beogradu, državski most v Mariboru itd.

Ulj. Dve mitniški obrambuj črti. Odkar se je mitniška meja pomaknila na mejo velike Ljubljane, ima troščinski urad posebne skrb, da bi kmetje ne titotipili življi v mestu. Nova meja je mnogo daljša in bolj komplikirana ter baje ni izključeno, da bi se kdaj ne vtihotaplil mimo novih mitniških straž-

nikov, član drame g. Valo Bratina, aktet s. Juhunjaka Zvonca pod vodstvom g. D. Matula in orkester Sloge. Po koncertu zabava s plesom. Vstopalne ml. Posebni vabil na bomo razpoložljali. Za dobrinu in cenena jedila in pijača je poskrbljeno. Zavajajte se svojih dolnosti in posetite pridelitev, katere čistič dobilek je namenjen v doberdele namene.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Ulj. Na Mirno goro nad Semčem in v Belokranjske vinograde vas popelje prihodnjo nedeljo, 4. oktobra, ljubljansko društvo »Bela Krajinac«. Do Semča se bomo peljali z vlakom ali avtobusom. Po povratku z gore v Semču obisk vinogradov, kjer bo izletnikom proti niski odškodnini na razpolago grozdje, vino in tudi pečena jagunjina. — Prijave sprejemajo za avtobus do 29. t. m. in za vlak do 2. oktobra ugl. tvrdke Novak na Kongresnem trgu, kjer se dobre tudi vse informacije. Pri prijavi je navesti, ali dotiklji reflektira na skupno kosiško v planinski koči in malico z grozdjem v vinogradu. V slabem vremenu izlet odpade.

Sarkofagi pod piramidami za rimskim zidom

Ljubljana, 28. septembra.

Nobena skrivnost ni, kar nastaja pred našimi očmi za rimskim zidom, vendar zadeva ni tako enostavna. Meščani hodijo skrbno »nadzirati« delo, pa vendar ne vedo, kaj se nam še obeta za rimskim zidom.

Ko so izkopali sarkofage na Groharjevi cesti, so jih odpeljali za rimski zid, kjer zdaj čakajo kot kup brezpostembnega kamna, da jih delavci polože na svoje mesto, kakor je določil arhitekt. Plošča z napisom, pokrov drugega sarkofaga, stoji pakonci. Od časa do časa se vtihotapijo radovalni ljudje za zid, kamor bi menda zdaj še ne smeli, zato prihajajo boječi in se plašno ozirajo, da bi jih kdo ne zalotil na prepovedanjih potih. Nedavno sta se ustavili pred sarkofagi dve preprosti ženici, ki sta prinesli možema kosilo. Pozvedovali sta, če je napis na plošči nemški. Da ni? Zakaj pa ni nemški namestu latinskega? — Tedaj še niso govorili nemško.

Da niso? Tega pa ne razumem. Ali je bil pokopan grof? Saj je grofovška krona na kamnu? — Tedaj še ni bilo grofov. — Križ božji, da jih ni bilo, kdo pa je bil? — Sužnji in gospodje so bili tedaj, gospodje so pa imeli še drugačno ime. — To je čudno, da ni bilo grofov! Kje pa so kosti tistih, ki so bili v teh strugah? — Vse je stroheno in se spremeniло v črno zemljo. — Glejte, kakor pravi sv. pismo: Prah si bil in prah boš! Kajne, človek je iz zemlje, iz ilovice?

Tako sta modrovali ženici in se čudili.

No, meščani so mnogo bolj flegmatični in

jih ne more nobeni problemi od pogleda na rimske sarkofage. Pač pa jih silno zanimalo, kaj delajo delavci nad velikim, novim kamnitim obokom v Murnikovi ulici. Babilonski stolp? Ženici sta vpraševali, ali

je bil zid okrog Ljubljane zaradi Turkov in jima ni šlo v glavo, da tedaj, ko je bil zid sezidan, še niso strasili Turki pri nas. Delavci pa delajo, ne da bi se vpraševali, kaj je kdaj bilo in kaj bo. V Murnikovi ulici je bil doslej rimski zid prekinjen z ožnjem prehodom, zdaj so ta prehod obokali nad obokom pa grade iz travne ruše visoko piramido. Arhitektu se sproti porajajo originalne ideje; skoraj vsak dan prihaja za zid in pred njegovimi očmi vstajajo slike bojico ureditve. V naravi proučuje, kako bi razni detajli učinkovali, zato ne dela načrtov le na papirju. Tako nastaja za rimskim zidom posebna, zanimiva arhitektonska ustvaritev in meščani nestrpo pričakujeta iz dneva v dan novih del.

Zelo so tudi radovedni, kakšna bo »kapelica«, odnosno grobnica, ki jo grade za rimske sarkofage. Le po ovinkih so zvezdeli, da bodo zidari pozidali temelje prastarih zidov za glavnim rimskim zidom. Ta zidova so odkrili pri odkopavanju nasipa za zidom. Ležita pravokotno na glavnem zidu, približno 3 m vsak k sebi. Nad njima se bo bočil poln kamnitih obok, kakršnega vidimo v Murnikovi ulici. Glavni zid bo tam najbrž prehit, da bomo skozi odprtino tudi z Mirja labko gledali sarkofage pod obokom. Obok bo strela sarkofaz pod kamen ne bo razpadal zaradi vremenskih vplivov. Najbrž se bo tudi nad tem obokom dvigala visoka piramida kakor v Murnikovi ulici. Tako bomo imeli majhno iluzijo egipčanskih grobov.

Zaposleni je le okrog 10 delavev, zato delo ne more hitreje napredovati. Vprašanje kredita je, če bodo še letos nadaljevali delo za zidom med Murnikovo in Snežniško ulico. Na tej strani bomo pa imeli za zidom spomladni že lep park.

Rut Vavpotičeva na turneji po Jugoslaviji

V Parizu je zdaj članica skupine plesalke Vronske

Ljubljana, 28. septembra.

Plesalka gdje, Rut Vavpotičeva, hčerkka umetnika slikarja prof. Vavpotiča, je letos že dvanajsto leto v tujini, kjer z uspehom sodeluje v svetovno znanih in priznanih plesnih skupinah. Francija je postala druga domovina. Pariz je tako vzljubila, da se ni mogla tudi tedaj odločiti, da bi ga zapustila, ko je imela priliko, da bi se vrnila domov in se doma udejstvovala v svoji umetnosti. Kdor pozna Pariz in umetniško ozračje tega velemesta, jo bo razumel in ji ne bo zamerjal. Sicer se je pa gdje. Rut odločila, da bo priredila v tekoči sezoni po Jugoslaviji veliko plesno turnejo. Po 11 letih bomo spet občudovali njen plesno umetnost, v kateri se je v tujini kot članica baleta slavne Nižinske in Rubinsteinevo spopolnila do dovršenosti.

Več let je bila Rut Vavpotičeva članica baleta Ruske opere, ki sta jo vodila Saljanin in Nižinska. Ta opera je vpravljala samo ruske opere in je gostovala skoraj po vsem svetu. Pred dvema letoma je Saljanin likvidiral to podjetje, ki je bilo v Parizu gost v vseh večjih mestih Južne

v Parizu, pred zaključkom je Saljanin odšel na svojo zadnjo večiko turnejo v Italijo. Tedaj je povabil seboj tudi Rut Vavpotičeva. Plesala je z znamenim plesalcem Vojdzikovskem v veliki operi v Neapelju. Kritika tedaj ni skoparila s hvalo, ki jo je bila deležna Rut Vavpotičeva in njen partner.

V istem času kakor Ruska opera se je razšla tudi plesna skupina Rubinsteinevo, v kateri je bila tudi Rut med prvimi plesalkami. Del plesalk Rubinsteinevo je vstopil v novo plesno skupino, ki nastopa pod imenom »Ruski balet iz Monte Carla«, ker je sedež te skupine v Monte Carlo, in katerega je organiziral plesalec svetovnega slavnega Fokin. Drugi del plesalk se je priključil ruski plesalki Vronski. K tej se je pridružila tudi Rut Vavpotičeva.

Lani se je Rut udeležila večike turneje po Južni Franciji. Nastopila je v skupini in samostojno, nato v Turinu, Palestini, Tunisu, Alžirju in se vrnila preko Marceja nazaj v Pariz. Vronski je priredila še drugo turnejo po vseh večjih mestih Južne

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ – OD PAULINA –

so je Norma Shearer takoj počakala srednju filmkemu pradosečku. Takrat še niso bile niti slavnih, niti topa. Bila je nekotiro krvogleda, imela je izredno močne noge in še druge nedostatke. Toda mlada Kanciščanka se je odlikovala z jedeno voljo in ta ji je pomagala, da je postala lepa, slavna in ljubljena. Irving Thalberg je stival v nji te vrline in takoj se je zaljubil v njo. Živila sta se skrčno, dokler zavratna bolezni ni iztrgala Normi iz naročja ljubljenega moža.

Snežni metež sredi poletja

bodo občudovali prihodnje leto posetniki svetovne razstave v Parizu

Pariz bo prihodnje leto v pravem pomenu besede mesto luči. To velja sicer za francosko prestolico, za od nekdaj v nasprotju z Londonom, kjer je vse življenje osredotočeno med Oxfordom in Piccadilly Circus, in z Berlinom, kjer se nočno življenje osredotoča okrog Kurfürstendama. V Parizu je pa več takih središč. Toda prihodnje leto ne bodo zarela v tisočerih lučkah samo ta središča, temveč vse ogromno mesto. Place de Concorde ne bo žarel v svitu reflektorjev samo ob nedeljah, kakor zdaj, temveč vsako noč. Obelisk bo nova bela dekoracija Pariza. To ne bo posebno velika novost, kajti prvič je zarel že leta 1865 v proslavo Napoleona III., prihodnje leto bo pa krasno razsvetljen v proslavo človeškega genija in dela. Ni golo naključje, da bo človeškemu delu posvečena razstava otvorjena 1. maja. Prihodnje leto bo torej delavski praznik izjemoma oficijski praznik Pariza.

Tudi Eifflov stolp začari v morju novih luči. Kar je ostalo od svetovne razstave leta 1889, se bo s pridom porabilo tudi za razstavo prihodnje leto. Tudi zdaj je Eifflov stolp vsako noč razsvetljen, toda tu je zmaj s velikimi črkami povedano, koliko je ura, na svetlobnem topolomu pa vidimo, koliko stopnji Celzija je, a minlogrede je še omenjeno, da je Citroën izbran avtomobil. Prihodnje leto se pa izpremeni Eifflov stolp v orjaški bel stebri brez reklam in njegov vrh bo podaljšan v nedogled s širokim žarkom modrega reflektorja. Poleg tega bo imel Eifflov stolp še často straži modri žarkov, ki bodo liki štirje modri stebri podpirali poletno parafu.

Vse bo torej žarelo — Madeleine, Notre Dame, magistrat, Dom invalidov, Sacré Coeur, Arc de Triomphe, Louvre od zunaj in znotraj, vsi vodometi in vodopadi, razstava, paviljoni, skrata ves Pariz. Celo Seina, tih in temna reka, ob kateri se poleti izprehajajo množice zaljubljencev, se izpremeni v morje plamenov, raket in luči. Na Seini bodo občudovali ljudje ogromneognjene, tu bodo se izpolnjeni na zadnjih svetovnih razstavah doseženi uspehi na polju umetne razsvetljave. Novost bo v tem, da bosta tu skupaj proslavljena svetlobne palče, vrtovi, rožnate megle in kaske, vmes se bodo pa razlegali najslajši akordi in najcarobnejše melodije. Carobneognjene bo spremila skrita godba.

Druga svetlobna atrakcija bo stolp mednarodne palče v hladu, v kateri bo prikazana vse zgodovina in napredek umetnega ohlajevanja. Ce je pariška svetovna razstava leta 1889 imela svoj Eifflov stolp, bo imela razstava prihodnje leto svoj stolp hladu in zime. Ker nam spriča ameriških nebotičnikov višina na imponira več, je bilo treba poskrbeti za drugačno privlačnost. 46 metrov visoki stolp hladu bo namreč pokrit z večnim snegom, ki ga bodo

sproti izdelovali ogromni hladilniki. V belom snegu in v beli konstrukciji bo zaresa močna svetloba povsem novih tonov, ki nastanejo s pomočjo redkih plinov, proizvajanih pri hladem mrazu. Sneg na razstavi od maja do oktobra, zareč v svitu mogoznih reflektorjev, pa ne bo edina atrakcija. Vsak večer bo namreč razstavi vselej vpletalno snetilo kakor pozimi in snežinke se bodo lesketale v vseh mavričnih barvah, kar jih bodo obsevali močni barvasti reflektorji. To bo čaroben snežni metež sredi poletja.

Ko se bo človek nagledal teh pravljicnih prizorov, bo lahko stopil v palajo hladu, kjer po pokusal pred sestimi meseci načrtoval grozje, ki pa bo sveča, kakor da je pravkar prišlo iz vinograda. In v poletni vočini bo lahko ob svetem grozju s snežinkami na rokavu razmisljal o čudovitem tehničnem napredku sveta.

Iz Kranja

— Z nožem čez nos. V soboto zvečer okrog sedmih se je na Mestnem trgu zbrala gruča brezposelnih, ki so vprizorili precejšnji kralav, nazadnje pa so se stepili. Pri tem je eden potegnil nož in Maksa Krča precej močno urezal čez nos, tako da je bil mankrat ves krvav, napadalec je pa hitro pobegnil, prav tako so se razkroili vsi ostali, ki so zagledali orožnika. — Krča, ki je moral iskatи zdavnajno pomor, je grozil, da bo napadalca zadavil. Vsi so bili prijani in so že oddalec smrdeli po špiritu. Izdajali so se za brezposelne rudarje. Cudno da takci mladi in močni fantje res ne bi našli dela, če bi hoteli delati.

— Volilni imenik je v občinski pisarni razgrena in vsakomur na vpogled. Kdor se ni vpisan, naj reklamira,

KJER NAJDETE STALNO ZALOGO OD DEKLISKIH DO NAJVEČJIH DAMSKIH VELIKOSTI V RAZLIČNIH MODELJAH.

KONFEKCIJA PAULIN, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5.

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN MEZAKONSKI SIN

ROMAN.

— Saj sem že poslal poni.

Advokat je sedel k pisalni mizi in jel urejeval razmetana pisma po datumih. Zdele se je, da se ne spominja več, da je vprašal starega prijatelja, kako sodi o tej stvari. Kazalo je, da ga ne veseli več nadaljevanje tega pogovora. Toda za oceta Tabareta s tem stvar še ni bila opravljena.

— Čim bolj mislim na vaš primer, dragi Noel, tem boli me preseneča. — je znova povzel besedo. — Zares ne vem, kaj bi storil, niti kako bi se odločil.

— Da, — je dejal advokat otočno. — to so stvari, nad katerimi ostrirom in odpove razum še izkušnje. —

Stari policijst je komaj zadržal nasmeh, ki mu je silil na usta.

— Priznam to skromno, — je dejal. — toda kaj ste storili vi? Vaša prva skrb je bila menda, da ste zahtevali od gospa Gerdyejeve pojasnila.

Noel je zadržel, kar je ušlo Tabaretu, ki je bil ves zatopljen v misli, kako bi napeljal pogovor drugam.

— S tem sem začel, — je dejal.

— In kaj je vam rekla? —

— Kaj bi mi mogla reči? Mar ni bila že vnaprej

skrušena?

— Kaj? Mar ni niti poskusila opraviti se?

— Da, oklepala se je nemogočih izgovorov. Hodela mi je pojasnila to korespondenco, rekla mi je: ... Eh, kaj vem, kaj mi je rekla. Same laži, neumnosti...

Advokat je slednjič uređil pisma, ne da bi opazil tativno. Skrbno jih je zvezal in položil nazaj v skriveni predalček pisalne mize.

— Da, — je nadaljeval in jel hoditi po sobi, kar da bi mogla hoja potolačiti njegovo jezo, — da poskusila je spejati me na napadno sled. To bi bila rada dosegla zato, ker obožuje svojega sina in ker ji misel, da bi mi moral vrniti to, kar je ukral, trga srce. In jaz, neveden, tepec, Šema, čeprav v prvem trenutku skoraj sploh nisem hotel govoriti z njo, sem pornišil: Odpustiti ji moram, ker me je vendar ljubila! Ljubila! — Nikolai! Mirno bi lahko gledala, kako trpiam najstrašnejše muke, ne da bi bila preilila le eno solzo, samo da bi se nienemu sinu ne skrivil noben las na glavi.

— Gotovo je obvestila o tem grofa. — je menil oče Tabareta, sledčeč neprestano svoji misli.

— To ni izključeno. Toda njen korak bi bil v tem primeru na brž odveč. Kajti grof je že nad mesec dni odšoten iz Pariza in pričakuje ga še proti koncu tega tedna.

— Kako veste to?

— Hotel sem posetiti grofa, svojega očeta, govoriti z njim...

— Vi?

— Da. Ali mislite torej, da ne bom zahteval tega, kar mi pripada? Mar mislite, da ne bom povzdignil svojega glasu, čeprav sem bil okrazen, oropan, izdan? Kai naj bi me napotilo k temu, da bi molčal? Komu naj priznamam? Kai vas preseneča na tem?

— Prav nič, prijatelj. Vi ste torej odšli h grofu Commarinu?

— Oh, nisem se odločil za ta korak takoj.

— Moje odkritje me je malone pripravilo ob pamet. Moral sem razmisliti. Na načinu nasprotu očih si in različnih občutkov je kipelo v meni. Hotel sem in zoper nete, divja jeza me je oslepila in izgubljala sem pogum. Bil sem neodločen, omahljiv, zbegnil. Bal sem se krika in vika,

ki bi ga mogla izvzbudit in zadeva. Želel sem si svoje ime, to je gotovo. Toda ne hotel bi ga omadevati še predno sem ga dosegel. Iskal sem pot, po kateri bi se uredilo vse to tisto, brez skandala.

— In slednji ste se odločili?

— Da, po širinajstih tesnobnih dneh. Nekega jutra po strašni noči sem sklenil napraviti temu konec. Bil sem v obupnem položaju kvartopircev, ki so pologoma izgubljali in vrgli na mizo vse, kar jim je bilo še ostalo v nadi, da se jim bo sreča v zadnjem hipu nasmehnila. Zbral sem ves svoj pogum, postal po kočijo in se odpeljal h grofu Commarinu.

Stari policijst si je globoko oddalnil.